

Position paper

Opmerkingen VNG bij de Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

In week 42 (16,17 en 18 oktober) behandelt u de Begroting Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (35000 VII). De VNG vraagt uw aandacht voor twee onderwerpen:

1 Bestuur

- Financiën Sociaal Domein: het rijk dient gemeenten meer tijd en de daarvoor noodzakelijke middelen te bieden om tot nieuwe vormen van zorg op maat te komen.
- Raadsledenvergoeding: nadat er vorig jaar eenmalig € 10 miljoen beschikbaar is gesteld, is het nu zaak tot een structurele, door het rijk gefinancierde oplossing te komen.
- Versterking lokale democratie: De VNG ondersteunt de acties uit het Plan van Aanpak Versterking Lokale Democratie.

2 Informatiesamenleving

- Governance digitale overheid: Het is goed te zien dat het Rijk mede geïnspireerd is door gemeentelijke initiatieven en een interbestuurlijke governance heeft gecreëerd. Wij hopen dat dit bijdraagt aan het

dichterbij brengen van een dienstverlenende, inclusieve overheid.

- Doorbelasting GDI-voorzieningen: meer gebruik en toenemende efficiency zou moeten leiden tot gereduceerde tarieven.
- Basisregistratie Personen (BRP): Modernisering is noodzakelijk voor betere dienstverlening aan burgers.
- Digitalisering agenda's Overheid heeft aandacht voor publieke waarden:
 - De VNG verwelkomt dat het kabinet het gesprek heeft geagendeerd over de impact van digitalisering op onze publieke waarden en de samenleving als geheel.
 - De VNG draagt actief bij aan de Nationale Data Agenda vanwege de cruciale rol van data in de informatiesamenleving.
 - De VNG stimuleert transparante en toegankelijke overheidsinformatie o.a. door standaardisering en hergebruik van open data.

1 Bestuur

1. Financiën Sociaal Domein

In het belang van onze inwoners vragen wij u de minister op te roepen gemeenten meer tijd en de daarvoor noodzakelijke middelen te bieden om tot nieuwe vormen van

zorg op maat te komen:

1. Door een voorziening in te richten voor gemeenten met tekorten tot de herziening van het verdeelmodel van kracht is;
2. Doe in samenwerking met gemeenten onderzoek

- naar de uitgaven aan Jeugdhulp;
3. Neem de adviezen van de ROB inzake BUIG over;
 4. Kom in 2021 tot een toereikend macrobudget, gebruik makend van de uitkomsten van het onderzoek naar de uitgaven aan Jeugdhulp, de evaluatie van de verdeelmodellen sociaal domein en de ervaringen met het Fonds Tekortgemeenten.

Een grote meerderheid van onze Algemene Ledenvergadering in juni jl. stelde dat de gemeenten samen met het kabinet aan de IBP-opgaven willen werken, maar dat de tekorten in het sociaal domein het voor veel gemeenten onmogelijk maken te investeren in nieuwe taken. Om die reden zal de VNG voortsnog geen verdere samenwerkingsakkoorden tekenen met financiële consequenties voor gemeenten.

We constateren dat de vanaf 2015 doorgevoerde besparingen bij de uitvoering van de decentralisaties het hoofdmotief, nieuwe vormen van zorg op maat en dichtbij mensen, steeds meer dwars zit. Nu is het één ding dat gemeenten last hebben van knellende budgetten, zie de bijlage voor een uitgebreide opsomming. Het is van een geheel andere orde als bewoners om financiële redenen straks niet meer (tijdig) de zorg dreigen te krijgen die zij nodig hebben of dat de noodzakelijke vernieuwing in het sociaal domein onder druk komt te staan.

2. Raadsledenvergoeding

De terechte verhoging van de raadsledenvergoeding in de genoemde gemeente categorieën moet eenmalig maar structureel worden doorgevoerd. Deze verhoging moet structureel worden toe gevoegd aan het gemeentefonds vanuit de rijksbegroting. Zo kunnen raadsleden genoeg tijd vrijmaken om hun raadswerk zo goed mogelijk uit te blijven voeren.

3. Versterken Lokale Democratie

De VNG ondersteunt de acties uit Plan van Aanpak Versterking Lokale Democratie en werkt gezamenlijk met BZK aan de activiteiten bij het onderdeel Democratie in Actie. In dat onderdeel is gekozen voor een werkwijze waarbij de inwoner en zijn/haar gemeente centraal staat.

2 Informatiesamenleving

1. Governance digitale overheid

Gemeenten inspireren het Rijk, onder andere via de gemeentelijke bewegingen 'Samen organiseren' (een gezamenlijk project gericht op vergroten van de gemeentelijke uitvoeringskracht) en 'Common Ground' (gericht op modernisering van gemeentelijke ICT-systemen) in het creëren van interbestuurlijke

governance. Wij zijn actief betrokken bij de totstandkoming en ontwikkeling van NL DIGIbeter en de Agenda Digitale Overheid.

2. Doorbelasting GDI-voorzieningen

VNG gelooft in één overheid met generieke digitale voorzieningen, compact en robuust. Nuttige en gedeelde voorzieningen leiden ertoe dat meer gebruik en efficiency leidt tot een reductie van tarieven, dat is ook in lijn met een in juni 2018 door de Algemene Ledenvergadering van de VNG aangenomen motie. Gemeenten percipiëren de kosten voor deze GDI voorzieningen, bijvoorbeeld MijnOverheid BerichtenBox, als hoog. De VNG wil een significante reductie van de tarieven van de GDI-voorzieningen vanaf 2020, met 2018 als peiljaar. Daarnaast zet VNG in op het verlagen van het tarief berichten MijnOverheid/BB tot 0,40 cent, dit is de kostprijs van een papieren verzending.

3. Basisregistratie Personen (BRP)

In 2017 is de operatie Basisregistratie Personen (BRP) gestopt. Het huidige technische systeem (GBA-V) blijft daardoor langer in gebruik dan voorzien. Voor gemeenten blijft een modernisering van de BRP noodzakelijk voor o.a. dienstverlening aan burgers en systeemvernieuwing van gemeenten. Gemeenten werken nauw samen met BZK aan een visie op en de ontwikkeling van de nieuwe BRP. Daarbij zijn gemeentelijke experts betrokken.

4. Digitalisering agenda's Overheid heeft aandacht voor publieke waarden

De VNG verwelkomt dat het kabinet het gesprek heeft geagendeerd over de impact van digitalisering op onze publieke waarden en de samenleving als geheel. Digitalisering biedt ons tal van kansen, zowel in economisch opzicht als in de verbetering van (overheids)dienstverlening. Dat roept ook vragen op over regulering en ethische en juridische kaders. Data speelt hierin een centrale rol.

Om die reden waarderen we de stap van het kabinet te komen tot een Nationale Data Agenda. Toegankelijke en transparante overheidsinformatie versterkt de informatiepositie van burgers en bedrijven en draagt bij aan de publieke verantwoording van de overheid. Om massa te maken is standaardisering en stimulering van hergebruik nodig. In het kader van het Actieprogramma Open Overheid werkt de VNG mee aan projecten, waaronder Open Raadsinformatie.

Oktober 2018